

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Stubenrauch (Vorlesungsnachschrift) - Cod. Bruchsal 9

[Süddeutschland], [um 1770]

Praecognita historica

[urn:nbn:de:bsz:31-162548](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-162548)

f.

Præcognita Historica

Caput I.

De antiquitate Judicii aulici

Si.

Jurisdictionis Imperatoris hodierna ab antiqua
eadem modo differre cepit per translationem Judicii
Curie præsertim ab aula Cesaris.

Habebat nempe Imperator a Tempore Frederici
II. in aula sua duos Judicarios confessus, alterum
ubi presidebat ipse, alterum vel Judici Camera
alicui per vices Constituto vel perpetuo Judici Curie,
s. d. Jos. Pistori Subordinate Commissum,
probatum ex Constitutione Frederici II in Comitibus
moguntinis a. d. 1235. promulgata ibi. *Wir
haben, dasz der in die Hof ritter Pistori
hab, der soll alle Tag zu Gericht sitzen, an
den Donnerstag und an den vorgem. Freitag,
und soll auch alle ritter richten, die in
Hofen.*

eximitur à Judice Curia Cum reservato: Non
videtur vltus iurisperit Vicariis vltus vltus
dat pouduslij unglustan.

§. III.

Judicium Imperatoris ipsius in Consilio
 Quo ibi habebatur, ubi Imperator presens erat,
 sive in Germania sive in Italia aderant ei Princi-
 pes et Consiliarii, aut in Comitibus, aut extra Comi-
 tia, et quidem Principes saepe soli, saepe cum
 aliis judicabant, si soli, ut in causis feudalibus
 majoribus dicebatur in Einsteu inst.

Conf: Senckenberg Tract. de judicio Palat. in
Caesarem: Estor de judicio Principum.

Sic cum aliis, lex palatina, vi. sp. d. p. r. r. r.
ut p. i. p. d. d. r. r. r.

Doctores à tempore Ludovici IV inde, usque ad
 sciti, nec eorum tunc parva dignitas. Arube
W. b. r. s. t. i. n. d. u. n. Pal. III. p. 173. seqq.

§. IV

Præter Causas ipsius Imperatoris, et hunc
 Judicem ad eum sui Constituebat, in isto Con-
 silio jus reddebatur (A.) in omnibus Causis
 Principum vitam, honorem, bona, et alias
 res Concernentibus (B.) Revisionum et omnibus
 iis, quas Imperator penes se Retinere, aut à
 iudicio Curie vel Provincialibus: *ad iud. gratiss.*
 avocare volebat, idque dictum *Forum vnde*
substant. iustar. hæc ergo Formula semper
 denotat Consilium Imperatoris, nunquam
 iudicium Curie

Exemplum hæc temporis Caroli IV. vide apud Pocius
 Diss. de iudiciis germanicis §. 37.

§. V.

iudicium Curie contra: *Sive Sat. Hof. Gratiss.*
 Strictè ita dictum, iudicabat de omnibus Causis
 non specialim ab Imperatore exceptis. pro arbitrio
 vero Imperator interdum Comparium dabat,

qui cum Senckenberg vocatus est, imo et ave-
cabat. Senckenberg Tract. de evocationibus. dixi:
Stricte ita dictum, utrumque enim Judicium
erat in Curia Imperatoris, inde lato sensu omnia
in Curia Imperiali decidi dicebantur. Differentia
in eo, si Imperator presideret aut si hoc faceret
Judex ordinarius. Judicandi modum et Seriem Ju-
dicum Curie invenimus apud Plurm: Tract. de Ju-
dicio Curie.

Non in Senckenberg, la Senckenberg Mandat
Statut vordem, nigrum Joseph viffa anzuerdnen
Imperator hoc nomine amplius usus non est, sed
Judicium olim Curia dictum sub Friderico III.
appellari. Capit. Senckenberg Gericht.

Conf: Senckenbergii epistola premissa & editio
Senckenberg Abfinden in fin: illudque nomen
retinuit usque huc, vide ejusdem historiam Ju-
dicii Carneralis.

Stuno
sto Con
Causis
Talias
Tommis
e, aut
T. G. r. i. f.
N. v. l. i.
Temp
ingua
apud Sen
X. p. Sen
bus Caus
no a. l. l. i. d.
dab

Adverte Separatum Judicium Curie Galicæ
ante had. Senckenberg Medit. Juris et Historie
Tom: 2. quod postea Esparis relatis ab Imperatore
Causis Galicis Consilio suo.

S: VI

Judicium Curie Imperatorem eadem
Potestate, sicut Consilium, tandem a^o 1495. sub
Maximiliano I. ejus Translatio ab aula facta
eique Certus locus in Imperio datus.

Historiam Translationis vide apud Dath. de
pace publica Lib: III et IV. Müller P. 156 Loyb
Theatrum sub Maximiliano a^o Donawerdica

S: VII.

Interim Judicio Camera Translato in aula
Imperatoris eadem potestate duravit Consilium
Certe exempla rerum Judicatarum Consilii
sub Maximiliano I. innumera sunt in quibus
cunque demum Causis post annum 1495. quo

Translatio facta: Italia habet 1.) Tunig. 2.) Senckenberg historia Judicii Cameralis
 ubi Exemplum de a^o 1499. 3.) Coloniensis deductio in-
 scripta: Securis ad radicem posita, ubi Casus de a^{is} 1498
 1502. 1503. 1513. 4.) ipse recess: Im: de a^o 1512. S. 8.
 Confirmat verbis: Päglis Ina Hartmann Händel
 Einigkeit. Sol. vass. . . plerumque res
 expediebatur per Commissiones Cesarea, aut Statu.
 Imperii, aut etiam singulos doctores.

S. VIII

Sub Carolo V. rerum Judicatarum et Commissi-
 onem decretarum ingens moles, imo supersunt
 plane illius protocolla ab a^o 1518. in continua
 serie agunt de omnibus Causis publicis, privatis
 appellationibus et aliis.

Sub eo maxime frequentate Commissiones ad
 Tolam Causam Münsinger resp: lib. I. res st.

adverte tamen inde a tempore facto Transla-

alienis evocationes et avocationes Causarum à Judicio Curie non amplius ita frequentatas esse, sicut olim, sed ut plurimum preventioni Jurisdictionis locus relictus, et ab eo tempore dictum, Cameram cum Cesare concurrentem habere Jurisdictionem. Nijnsinger.

Evocarunt interim, et avocarunt Causas, imo et reformarunt non raro Carolus V. et sequiores Imperatores. Zasius lib. II. Cons. 10. p. 128. Tom VI Perlich. p. 1. Decis 158. de Rudolpho II. § 608.

Sunt etiam exempla, ubi Causæ ad Imperatorem delatæ, ad Cameram remissæ, addita ratione multitudinis negotiorum, adeoque per modum delegationis ei Tributa, item Commissiones ad hoc. P. 1. G. 1. cum Jussu de informando. add: de remissionibus Rosbach. tract. For. C. 35. Rudolf Comment. Syst. Jur. Cam. Sect. I. S. I. N. C. p. 1. Gylmann Synph. Tom. III. voce remissiones, nec

Continuo ejus exercitio. Idem accidit Mathio
Imperatori, donec res terminata legibus pu-
blicis, et quidem p. West. de hac re. Dispu-
tatum, sed Imperatoris Jurisdictio simpliciter
agnita ita f. amen, ut Judicium Camerale in
Causis, ubi Concurrent Jurisdictio, Consilio aulico
sive aequale redderetur. Inst. Paris. osnab. art. V.
§: 55. 56. 57. Unde C. ari hodie non licet aut
Causas pendentes à Camera pro lubitu avocare,
aut de judicatis cognoscere, aut inhibere, aut
Continentiam Causarum ullo modo turbare
sub poena nullitatis vide Capit. Francisci I. art.
XVI. §: 7. 17.

Excipiuntur Causae, ubi de solius C. ari in-
teresse agitur, et ad gratiam recurritur e: g:
in fiscalibus.

§: XI.

Ceterum ex hactenus dictis dubitandum mi-

nime est, Consilium olim fuisse Judicium
 in aula Superioris et Summum, A eo pertinere
 etiam Judicium Principum uti illius Consessu-
 um Speciem add: Pocius de Judiciis Germ: S: 15.
 Leggi et auctor Anonymus: Müller J. Nov. Ind
 S. 1. Jurisdiction pag: 20. Legg: Dixi summum,
 nam, in Comitibus, quo Consilium semper segue-
 batur, saepe plures Principes ac Comites adsciti
 Conf: etiam ord: fed: III. Tit. 1. pr.

Caput II.

De habitu generali Judicii imperialis
 aulici.

§. I

Consilium aulicum est Consessus Rorerum
 et Consiliariorum Caesaris, qui pro rebus Imperij,
 Tum Contentiosis, Tum etiam politicis et gratia
 Caesaris nomine ipsius Caesaris in vigilanti.

Aulicum usurpatum hoc olim nomen ab Caesare,

donec Ferdinandus II, negotiis Imperii ab aliis
 Secretis, pro distinctione ab aliis Consiliariis
 aulicis, Hungaricis, Bohemicis, Austriacis ver-
 bum Præs. Hof. Rath invenit, nam sub Maxi-
 miliano I. et Carolo V. Consiliarii omnes erant
 in uno Consessu, et illic etiam Cause Provincia-
 rum austriacarum occurrant, Senckenberg
Sammlung in der Naturgeschichte
 Tom: IV. pag: 28. Legges et Protocolle Cons: politi-
cis et græd Causis, de iis plerumque ad ipsum
 Cæsarem refert, aut de iure cum instruit, aut
 eius iussa expectat, quæ exactè sequi necessum
 est. Nōc ipsius Cæsaris, ipse em Cæsar est
 Caput Consilii ord: Jud: aut: Tit: f: pr: verb: In: p:
 obrist: gongl iud rissu s alluim Mis: nullus
 ergo hic Iudex Curie: Camera, sed Præs
 nōc Imperatoris qui in ordinatione Ferd: I: S: iud
la: iud: Hof: Rath: d'vnygn s, vocatur.

§. II.

Locus, ubi Iudicium aulicum Consessus suos
 Celebrat, estis, ubi Imperator Commoratur, quem
 ubilibet sequitur Vienna locus ei assignatus in
 Palatio et parte ejus in Prins. Pal. A. y dicta.
 Edes hae splendide ab 1790. c. structe sunt
 Simpliciter et Caesaris et Imperii Kuchelbacher Hof
Christ. von Wirtz, ubi simul etiam locus Can-
 cellario Prins. Hofraths ordinis Tit. I. S. 10.

Confer: Hermanus Disputationibus de Waffen et U-
Prins. p. 99: 72. circa finem.
 Sequitur semper Imperatorem, secutum
 Consilium etiam ad Comitibus Pr. O. Tit. I. S. 3.
 et varia in ipsis Comitibus, per illud decisa Enc.
Henberg Handlung Angewandte Handlung und Hand-
Praxis Tom II.

§. III.

Constitutio Praesidis et Consiliariorum pendet
 ab Imperatore Indultus Concourse ord: Aul. S.
Jo. Seb. M. et Ferd. III Tit. I. S. 1. 2. 3. 7. 15. Cap:

novo. art. 24. §. 12. legi debent ex omnibus Imperii
Circulis §. 16. Nus eorum, qui ordinariū Cum
preside ejusque Vicario XVIII. non excedit, inter
quos Rex protestantes ord: Tit. i. §. i. Inst. Pac. art.
5. §. 16. Conf: idem loco cit. ab initio.

Vice Cancellarium autem et Secretarios, nec
non referendarios intimos presentat. Nequintinus,
ita Pr, ut Imperatoris etiam hic sint partes;
ord: Cancellarie Ferdinandi I. §. i. und soll. in
sol. d. Ansporn. ungs. ungs. ungs. ungs.
laubring d. Diablen. d. g. ungs. ungs. ungs.
wylten. und d. willig. in d. ungs. ungs.
Maximilian: II. iisdem verbis §. i. und soll. c.
Capit: act: **XXV** §. i. Legg.

§. IV.

Præses et Consiliariū accipiunt a) decretum
Imperatoris, quo muneri proficiuntur: redi-
mendum illud ex Cancellaria, nisi vocati sunt,

motu proprio b.) introductio fit per Summum
 aulæ præfectum, et missio in possessionem mu-
 neris apertis januis ord: Tit: I S: 7. c.) præstant
 de juramentum et quidem Præses antequam
 Consilio actu proficiatur in Consilio intimo,
 Consiliariū vero in Consilio, qdō introducuntur, præ-
 cunte in verba Secretario vice Cancellariū, eademq;
 præsidis ratio, personæ vero Cancellario in præsentia
 Vice Cancellariū jurant: d.) ipsis locus assignatur,
 et Præsi quidem per Supremum Præfectum,
 Consiliarios Am, eo jam demum reverso, Præses
 suo loco collocat; e.) Salarium et reliqua ordina-
 riis decernuntur; sedes vero impetrandæ à Cesare
 mediante Supremo aulæ Marschallo, Cujus est
 Decreta eam in rem expedire, Cuncta disponere,
 et Consiliarios habitatores etiam Juri.

S: V.

Conventus celebrantur f.) quatuor Statis per

ferendariorum intimorum negotiis destinata sunt
 in certa, qui vocanti vice cancellario semper præsto
 esse debent, reliquorum in Cancellaria labores etiam
 hora demum 9. incipiunt, et inde usque ad 12. horis,
 postmeudianis verò ab hora tertia usque ad 6. am et
 etiam serius continuantur 3.) Consilarii vestitu
 decenti comparere debent, estis Hispanicus in
 Vizoribus et Man. de. Plid. Decret. Caroli VI. S. 2.
 et eo etiam utantur Secretarii

S. VI.

Una cum illustrissimo Domino Preside Tribus
 Consiliariis comparandum est, vice Cancellarius
 adesse potest, et velut, ord. Ferdinandi I. Cancell. et
 Maximil. II. S. iud. nast. M. r. Egg inter-
 dum ergo sponte comparet, proximis et novus
 Preses introducendus, impediatur, aut mortuus
 sit.

Vicet tamen ex gravibus causis se excusare, Excu-

salio vel Presidi, nec ad unum diem vel biduum facile negari solet, quandoque etiam, ad plures, si morbus aut graviora negotia morari non ferentia urgeant.

Præmissis est, Sgulis diebus efficere Protocollum presentium, et quaque hora quisque eorum ad fuerit, Cui tamen adscribitur excusatus, possunt etiam Consiliarii veniam ad iter, vel alia negotia petere, hoc uxoris ad 8. reliquis ad 6. septimanas indulgentia arbitrio solius præsidis, Cujus est dispicere, an negotiorum ratio hoc vel aliud tempus exadeat, si longius tempus petatur, vel interdum diu nimis venia differatur, aut negetur, Imperator ad eundem est ord. Tit. I §. 20. c. 1. p. 1.

§. VII

Consilio in Complexu nullæ sunt ferie, exceptis admodum paucis, recenset eas Lessenbach C. 15. Subj. II. p. 216. Sunt vero a) tempore Navitæ

Christi à primo Die festo usque ad proximam
 post 2. Regum Juridicam 14 dies. b.) Bocchona-
 lium dies Luna et martis c.) Non. Idus primum
 Idus Idus Idus Idus Idus Idus Idus Idus Idus Idus
 d.) à Festo Pentecostes usque ad Dominicam S:
 Trinitatis e.) Dies Cinerum, et omnium ani-
 marum fidelium, Festa Corporis Christi Evan-
 gelistarum et apostolorum, Mariae annuntia-
 tionis, visitationis, Purificationis, Mariae Mag-
 dalene, Conversionis Pauli, S. Josephi, Georgii,
 Michaelis, Leopoldi, Martini, Nicolai Catharino.

Ad Festa monocularia cuncta alio Consessu
 in diebus aliis vacantibus pensantur, et Presidi
 licet dies Juridicos salva Compensatione quandoq;
 in alios mutare.

Festos dies celebrare agunt ad normam Calen-
 darii Gregoriani. Conf: hic Andler Jurisprud: pub:
 et priv: Lib: II. Tit: 12. pag: 113. Soggy licet Jarnen

Evangelicis sua festa celebrare.

Feria partium non considerantur, ubi In
dictus author diversam sententiam, sed
agentes partium loco sunt.

§. VIII.

Negotia sunt amplissima, et Causa Justiti-
ae, grae ac politicae simul sufficienti nu-
mero praesente in pleno tractari debent.

praesente pro Conclusis minoris Momenti. Quis est arbi-
trarius Praesidi relictus, hinc vel quatuor praesen-
tibus in id generis Causis incipitur.

In definitivis minimum 8. Consiliarii
requiruntur. P. J. D. Tit. I. S. 13. fin: in pleno
Tit. I. S. 14. Capit. nov. art. 24. S. 13. ubi simul
exclusive deputaoes, Hof. Commissiones et alia
extra Senatum.

Caput III.

De Salariis, immunitatibus ac prae-
rogativis.

gativis Personarum Consilii Imperialis
 aulici.

SI.

Salaria Praesidis et Consiliariorum aucta
 quidem sunt à Carolo VI. sed tamen una cum
 accidentibus ita comparata, ut Consilii antiqui-
 tatem satis inde cognoscere liceat.

Salarium Praesidis consuetum est 8. millium
 florenorum, praeterea fructus Salario Consiliarii
 intimi, sed plerumque alia accedere solent Pensionis
 loco, una cum pretio habitationis: *quarta* *quarta* *quarta*
 ita ut nonnunquam reditus ejus ordinariū ultra
 20. millia florenorum ascendat.

Salaria Consiliariorum à Carolo VI ita definita,
 ut Scammum Dominorum illius loco per singula
 Capita ferat 2000. florenos, Scammum nobilium
 et eruditorum 4. mille florenos, praeterea Salario
 impulantur habitationes *quarta* *quarta* *quarta*, Certa

Taxa, et modica Taxa, quot annis redimenda
nec non Laudemia add: Cap: art: 25 §: 3. aliunde,
quam à Cesare Alaria non præmissa ord: Tit: 1.
§: 19. decret: Caroli VI. §: 1. Capit: nov: art: XXII §: 3.

Accidentia Præsidis in eo Consistunt, quod ex
Laudemiis, et Sportulis revisionum, et aliis ferat
Duplum, Exemplum Cujusque Libri Privilegio
impresso muniti

Consiliariorum accidentia respiciunt Laudemia,
Sportulas revisionum, et Prævidens Cæsa Cadat, dis-
tribuendas, exemplum Librorum, ratione quorum
quisque fuit referens, dum Concedebatur Privilegium.

§. II.

Immunitates Præsidis, vice Cancellarij vice
Præsidis, et Consiliariorum actus et Salario Ta-
cium live ut loquitur Cap: nov: art: XXV. §: 5.
vinctis et stallis, et his absolvuntur.

fimo) à Teloniis et Gabellis nec non Jure de trac-

Specialis de his omnibus Conventio de ao 1715.
 Conf: deductio in Causa I. & M. i. s.
 de anno 1752. Cujus author est Celeber Pitter.

§. III.

Consilarii aulici procedunt omnes alios
 Consiliarios indistincte, exceptis Consiliariis
 intimis actu Palibus vid: Tit. I. §. 8. Uffenbach
 C. 7. pag. 29. c. legy.

Summo sunt dignitatis et existimationis in
 Imperio Uffenbach loco Cit. p. 32. dicit: non
 Nobiles ex ipso fieri nobiles, nate nobiles autem
 Comitibus in Collegio antiquo Comitum receptis
 equizarari, hinc etiam in aulis Electorum
 ac Principum et alibi: precipue in Civitatibus
 Imperialibus debitus honos ipsis exhibetur.

§. IV

Sicut Consilium semper pars aula fuit, ita

ita Summi aula Profecti est. Salvariorum a sig-
-nationes vel ad huc hodie curare, introducere, im-
-munitatum, prerogativarum Privilegiorum
-Curam gerere, unde semper in ipsi, qd intro-
-ductio, aut alius hujusmodi actus celebratur, Colle-
-giū jura, eorumque Cura Commendatur.

Alia tamen ab usu receperunt, Exemplum
-ord: Tit. i. S: 20. et Praes hic procedit, Libere.

Caput. IV De Illustrissimo Praeside.

S: I
Praes et Vicarius Imperatoris ipsius ex su-
-prema nobilitate Germaniae delectus ordinem
-negotiorum formans, ea dirigens et Conclusa pro-
-nuntians, res in Consiliū ad Imperatorem deferens,
-auctoritate insuper quasdam minores Judicii
-personas Constituendi praeditus.

Vicarius ord: Ferd: I. S: iund. h. m. i. c. representat

Certe hora audientia in rebus Consilii. & Repe
Constitutio

Proditus. ord. Tit. 1. S. 22. Tit. 7. S. 1.

§. II.

¶ Vicarius est Imperatoris, Imperatori reservec-
tum suo loco Principem regentem ad certos
actus Constitueret Cui in omnia Presidis munera
incumbunt, ipso interea cessante.

procipue id accidit in Comitibus ord. Tit. 1. S. 6.
et plurima estant documenta, uti modo hic,
modo ille Princeps vices has obit, et tunc Prores
ordinarius vel plane non adfuit, vel honoris
Causa Comparens statim iterum discessit, mo-
guntino imprimis loco cedit *Reichs-Ordnung*
§. und nachher:

¶ Unde etiam ipse Imperator, si velit, presidere
multo magis potest, cum em omnes expeditiones
sub ipsius propria, non Presidis subscriptione
et sigillo fiant, adeoque ipse revera Caput sit.
Sunt plura hujus Presidii exempla sub Tit. III

et alias præcipue in Causis principum. Cum
 etiam Imperatores à Ferdinando I. inde usque per
 perpetuum Præsidis officium vellent. Ord. Frid. I. in d.
Jan. 1548. c. 1. antea em ambulabat, et modo
 Præfectus aula, modo vice Cancellarius gerebant
 munus Præsidis, non adeo opus est, ut ipsi Com-
 pareant, præsertim Cum hodie omnia partium
 Jura non à partibus presentibus, sed ab agentibus
 Curentur et quidem in scriptis.

Imperatoris presentia opus erat, dum ipsi
 Principes ut partes se præstebant, nec Comparebant
 per procuratores, quæ presentia olim fere necessari-
 dato prolocutore Cui adstabant.

S. III.

Vices Præsidis absentis aut impediti obit, vel vice
 Cancellarius si præsens esse velit: ord. Tit. 1. S. 5. ord.
Cancella. Ferdinandi I. et Maximil. II. S. in d. 1548.
Jan. 1548. c. 1. aut Prores vicarius ord. Cit. Tit. 1. S. 5.

Fil. 3. S. 18.: aut vero Senior è Consiliarius Cammi
Dominorum in ista Sessione presentium, Cui
omnia munera incumbunt, quo prasidi ord. Ferd. I
S: ubi quisp. v. ind. Sollm. Caroli VI. Decretum
de 1714. S. 4.

S: IV.

Ut Praes, aut is, qui ejus vices gerit, ex germa-
nicæ Superioris nobilitate et ratione antiqui Status
Germanicæ exigat, vi. Cujus Superior nobilitas à
nemine, nisi à pari judicatur. Specul: Suer: 274.
Koppf.: Vice Cancellarius Narspurgensis, tract. de
insigni differentia Comitum et nobilium p: 150.
c. 94.

Clericus an hoc munere gaudere possit, dis-
putant Uffenbach de Jud: aulic: p: 10. videtur, quod
ita, cum in Camera imperali Clericos etidem
munere Judicis functos esse, recentiora exempla
testentur.

S: V.

Praesidis officium Consistit in dirigendo Consilio,

et Processu, hinc inspectio in personas Consilia-
 riorum, et eorum Labores, receptio et presentatio
 Exhibitorum, Distributio illorum, Constitutio
 referentium, delectus Causarum proponendarum
 Dec. Caroli VI. §. 17. ordinatio de Tempore proposi-
 tionum Cuique danda, directio relationum, Collectio
 opinionum Cord. Tit. 5. Decret. Caroli VI. §. 19. Com-
 positio votorum parium accessione sua uni vel
 alteri parti facta: alias Em ex moribus germani-
 cis Presidi nullum votum ord. Tit. 5. §. 15. decernit,
 an iudicium perse, an per votum ad Imperatorem
 tam decidere debeat ord. Tit. 5. §. 14. 17. aperit
 regle. Cuncta Clausa, imprimis decreta Cesarea,
 et vota cum resolutione remissa, Conclusa pro-
 nuntial ad Tit. 5. §. 14. 16. Trinum receptionis mi-
 norum feudorum Iuramentorum, inrotulationis
 publicationis actorum aut Testamenti, rotuli
 Testium et aliud id genus figit, et quidem si
 que pars praesens esse debeat in Consilio, velut in
 actu inrotulationis, dies supu. Presidis Concluso

in scribitur, alias vero apud Presidem in verbis ro-
gatum, de Constituendo die, neque is in scribitur Con-
cluso.

Pouo Commissarios vel administratores vel Quales,
ex personis Judicii nominat, et alia hujusmodi, hinc
referentes finita relatione ejus voluntatem explo-
rant, et nominatos Concluso inserunt.

S:VI.

Personas Judicii minores, agentes nimirum et
Sanitorem Constituit illos et cum vice cancellario
Imperii deliberata P. 7. 2. Ord. Tit. 7. fin. hunc pro-
uti libet ord. Tit. 1. S. 22.

S:VII

Est Consiliarius intimus Caesaris, Conferentis
Imperii, quas vocant, necessario adhibendus, quod
ipsi muneri adhaeret. interdum legationes primo
Caesari ei delatae, uti Comiti Mungensi Legatio Tur-
cica Andler Corp: Const: app: Tom: 1.

Caput V.

De Illustrissimo Vice-Cancellario
Imperii, ejusque Escrendariis ac
Expeditionibus.

S. I.

Vice cancellarius Cancellarius ab aula absentibus substitutus est os Cesaris quo in omnibus negotiis ad Imperium pertinentibus utitur Cancellariam vero vicario nomine regit privatioe absentibus. olim substitutus erat Soti Cancellarius per Germaniam, velut Catalogus eorum docet, apud Malin Frothium Tract. de Cancellariis, in presens omnibus, cum moquentino cum Trevirensi cum Coloniensi ubicunque demum locorum Imperator est. os Cesaris: ad hunc em deferuntur omnia negotia, et Imperator per ipsum et legatis et Consilio aulico et aliis quibuscunque voluntatem suam nunciat, in omnibus causis, que

ad Imperium ubilibet spectant.

utitur Cap: art: 25. §: 4.

privative Sunt In Casus quidam excepti: ubi
 Consilium respectu expeditionum legistatura, rubri-
 carum et pauperum utitur verbo: Nuncatur Cancellaria
 vel dicitur Cancellarius Cons: Martio 4 Nov: 1749:
 et duno 8. Maij 1752. In P. S. Anubung para
 P. S. p. lto investitura in specie in Corrigitur
 alibi Gräuh. D. P. Vorster referens.

§: II.

Oportet ut si est vir hodie primo Nobilitatis
 sex observaa Imperii hoc induitum, nec de eodem
 lata, allamen a Ferdin: II usque invaluit, ut talis
 sit.

2.) Verum Imperii peritus, germanorum e gente
 esse debere, denuo non lege, sed observaa tot ca-
 culorum nititur, olim plerumque Clericus, hodie
 ut plurimum Laicus. Consiliarius aulicus et eorum

primus.

3.) presentatur verò Imperatori per archiepiscopum Moguntinum, et sine illius Consensu non recipitur. Paphl. j. Octavio Ferdinandi I de a^o 1559. apud Uffenbach Mantiss: 3. verbo *Commissarius* und *Consiliarius* *Abdiablan*, *soj mit Einsehn* *so wisthen* und *Consiliarius* *zu Hinn* *gabsthen*. nec ullus unquam nisi Felis receptus.

§. III.

Est inter Caesaris Status administrator pro rebus germanicis: Cuius Conferend. Minister. locus ex Senio receptivus Consiliariorum aulicorum primus et Praesidis absentis Vicarius: olim sub Carolo Consilii Praeses: inde locus in Consilio, inde Consiliorum Immunitates, et locus ante Praesidem vicarium, sed abesse ei licet. Paphl. j. Octavio §: *und* *erst* *hinn*: est quoque deputationem Imperii Director vel pars, interdum em pro-

videt, interdum Seniori Ministro locum cedit:
 Refert ad Caesarem immediate in omnibus Im-
 perii Causis, remotis arbitris, aut in Consessu
 Ministrorum pro lubitu Caesaris, per eum etiam
 Decreta Caesarea expediuntur, tam ad Consilium,
 quam alios; in omni Expeditione ubi requiritur
 subscriptio Caesaris, ipse signat ad Latus vid: A. A.
 Per ipsum etiam multa expediuntur, quae
 olim ad Magistrum spectabant, Ex plura in
 ord: Tit. i. §: 20. verbo: Obriß hol. Minister.

§: IV

Dirigit Cancellariam nomine Caesaris et
 Moguntini. P. A. H. y. Ordnung ab initio minor
 ac olim hodie Caesaris potestas Capit: art. 13. §: 6.
art. 22. Corrigendi et Coerendi potestate praeditus,
 Corripere certe personas Cancellariae addictas licet,
 et novis moribus jurisdictione in eos exercetur, eamque
 in rem certi Consessus ordinati, in gravioribus In

rem ad moguntinum refert. Ex plurim. Döckler
qui erat Secretarius Consilii pro Expeditione
germanica.

§. V.

Utitur ministerio referendariorum priva-
torum, alterius pro germanicis, alterius pro
latinis Causis: olim Secretariū Publ. ij ord.
= unus verb. Secretarium. hi ad eum referunt,
et omnes ipsorum Labores ex eo pendunt;
Conferentis Imperii adsunt, ut illa ubi lon-
giore Expositione, Scriptione et Lectione,
opus peragant; expeditiones grāe praesertim,
et quae immediate ex Cancellaria emanant,
sub vice cancellario signant, verbis ad Helum
S. C. N. p. nium Egidius Fr. j. v. von Porie
iis invigilant, curant, ut cuncta rite procedant,
et vice cancellariū jussu reliquis id, quo opus, injun-
gunt; pecularia expeditionum loca in Cancellaria

habent, et quisque eorum archivum Secreticis diri-
git, unde Registrator Secretus iis subordinatus. Uffen-
bach p: 64. Legy:

§: VI

Vicarius vice Cancellarij absentis aut impediti
vice Praeses, aut Senior ex Consiliariis Scammii
Dominorum, mortuo vice cancellario id ipsum
obtinere: usu id servatum, et saepe casus accide-
runt. Potneri Note ad ord. Con:

§: VII

Salario Sum Consiliarij intimi Status Sum
Consiliarij aulici, Sum certa redituum Can-
cellario portione, Sum a laudemis Consiliario-
rum, Sum etiam alijs emolumentis gaudet
optimis.

§: VIII

Cessat officium morte Caesaris, non morte
Moguntini, dictum em est, non a solo mo-

guntino eum prendere, aliud in morte Cesaris
 Casus destitutivis raro Continget, aut nunquam
 resignare auct. ex p[ro]lo Episcopi Bambergensis.

Caput. VII

De Illustrissimo Præside, Vicario ejusque negotiis et Dignitate.

§. I

Præses Vicarius majoris nobilitatis esse debet
 Capit: art: 25. §: 2. Sed n[on] opus, ut talis sit bene-
 ficio originis, nec nobiles avi Computantur, non
 dignitas P. 7. ord: Tit: 1. §: 2. 5 Præsidis et vice
 Cancellarij absentis aut impediti vices gerit, et
 idcirco Locus post vice Cancellarium in Scanno
 Dominorum ipsi assignatus est, nec etiam
 absente Præside ejus Sede utitur, sed cum
 antiquum Locum Servat.

§. II.

Presente Præside primis Consiliariorum partes

obit. Minishi Status Dignitate Conspicuus,
 votum illius simul colligitur, licet non referat.
 in Salario nihil præcipui, cum illo fruatur,
 quo Consiliarius aliquis in Scamno Cruditorum.

Caput VIII

De Consiliariis Consilii aulici.

§. I

Consiliarius aulicus est persona gentis germanicæ
 Jurium Imperii perita, et tam Imperatoris Curas
 in Causis politicis ac Juridicis bene Consilio ve
 levans, quam etiam justitiarum illius nomine
 administrans germanicæ ord. Tit. I §. famylia
 hoc Capit. art. 24.

perita recepto hinc relationes pro Statu in iis,
 qui antea in servitio per aliquod Tempus non fue
 runt, Decret. Caroli VI. §. 5. examen requirit,
 Cap. nov. art. 24. §. 2. sed non obtinet.

levans Consiliariorum certe præcipuum sem
 per fuit, estque munus, ut Cesari adsint, Con-

= sitio, et ope in rebus gerendis. ord: Tit: 1. §: 3.
 hinc céniores adhibentur Consilio, et ope in rebus
 gerendis. ord: Tit: 1. §: 3. hinc céniores adhibentur
 Consilio cuncto de rebus Imperii

Puramenta Villorum vide ord: Tit: 7. §: 21. ho:
 die Gamen ad Imperium simul extensum per
 Capit: Cesar:

§. II.

Ordines duo Consiliariorum sunt, in uno Scanno
 Dominorum, in altero nobilium ac eruditorum
 idque ex ord: Ferd: I. Cum antea non essent add:
 ord: Tit: 1. §: 9 et Tit: 5. §: 8. Cap: art: 24. §: 9. 10.

in his ratione dignitatis, Palarii vestium, ordinis
 votorum, relationis pro statu aliquid differe,
 ordo Dominorum in Collegio primus Palarii m
 parcius, excepto Preside, vicario, utuntur gladio,
 in votis incipitur ab eruditis, relacões in et exa
 mina pprie eos Concernunt.

§. III

Consiliariorum Labores partim actus extra

Judicium, et jussu Caesaris expediendos, partim
judiciales in Consilio et alias jussu Praesidis per-
agendos Concernunt.

Extra Judicium, Cosadem Consiliariis etiam
extra Consilium in Legationibus, Deputationibus
Imperii, et alias ubi fit, id quod ipsis per vice Can-
cellarium Imperii ex ore Caesaris significatur.

Labores in Consilio, aut in Consequentiam
peragendi, à jussu Praesidis pendunt, quo perti-
nent relationes, Cōtes, examina

S. IV.

In Judicio eorum est (a.) Comparere, neque
enim nisi excusato à Consilio Ratis diebus
absente licet, et mature accedendum, neq. discedere
sine indultu Praesidis domum ante Ratisam horam
permisum, notatur verò quis et quamdiu ad
fuerit ord. Tit. I. §. 2. R. 16. b.) referre, referunt
relationibus à ceteris Confectis Decretis Caroli VI
§. 8. Currentia hora t^{ma} Secundum ordinem, illa
In, ut Praesidi politica aut alia morum non

ferentia extra ordinem aliis profere. Sicut ordinem
 Cit. Loc. §: 17. hora 2da Turno utriusque Turnarum
 Tribui solet 3ta plerumque definitivis referentem
 nemo turbet ord. Tit. 8. §: 4. cum Conferens im-
 mediate sequitur, Egl non refertis, Cui primum
 est votum c.) aliorum rationibus aurem probere,
 et de iis Sententiam dicere. vota proponuntur
 secundum ordinis prerogativam, et Egl incipi-
 tur a Scanno eruditorum, integrum tamet
 Presidi hic variare ord. Tit. 5. §: 8. in voto brevitate
 Audendum, ne quis alterum interpellet, aut vocem
 moveat, Cit. Tit. 5. §: 9. Legg qui non adfuerunt
 relationi a votando excluduntur, decre. Caroli VI
 §: 19. d. Commissiones ex usu perpetuas aut illis
 in Specie delatas obire.

Commissiones nonnullae sunt perpetuae ut in ro-
 tulationibus actorum adesse et obsignare
 alio ad instruendum, Taxandum, amicabilem
 et alias pro arbitrio Praesidis et Collegii ej et
 reliqua Praesidis ac Collegii iussa Legi. c. 9:
 Conferre cum aliis Collegiis non dependentibus.

Caput. IX.
De Secretariis Consilii Imp:
caulici

SI.

Duo sunt Secretarij, alter pro negotiis la-
-tinis, alter pro germanicis, ut em duplex idioma
-habemus publico Imperii Stilo receptum, Lati-
-num videlicet et germanicum, ita et etiam du-
-plex expeditio et duplex protocollum.

Synthesi disp: de idiomate Imperii germanici
-officij De 22. octobris 1660. olim unus Secretarius
-unum Protocollum, Secretariorum labores et de-
-molumenta ita divisa sunt, ut Cuncta que ad
-negotia Gallie et Italiae, nec non feuda minora
-pertinent, una cum iis, quae ad eruditionem re-
-feruntur, vel evitando nimio inaequalitatis Cau-
-sa recens addita sunt, expeditioni Latinae, reliqua
-Cuncta germanico cedant ordo, ex Senio

Gallie et Italiae in his enim Lingua Latina
-utimur, Consulantur Gallie Terra Aedodensis,
-Aabulensis & omnia reliqua ad archicancellaria-

tum Trevirensem spectantia Episcopatus Basiliensis vero ad Germaniam refert.

Alio contra accensentur Episcopatus Tridentinus et Praxiensis

Eruditionem cum Cuncta Privilegia Impressoria indistincte Latino expeditioni cedunt ut et inventaria dasingerum in Privilegia ibn & Diablarum Pignora Abbayarum in Praxiensis nos fructu per ad Germanicam expeditionem videt recens addita accidit illud ad 1716 ubi decreto Flourentini præcio Cæsare Cæ ordinis equestris in ordine Iam active quam passive et alio Germanico expeditioni de tracte curant

Et hinc inde longè pinguior Latina, licet alio Salarium et reliqua equalia

S. II.

Secretarios quo definimus personas Consilio aulico et Castellario eum in sinem subordinatas, ut quibuscunque laboribus protocollo et expeditione pro nutu Præsidis supersint aliqua in ipsis Commissa peragunt.

Consilio aulico. Sunt Consilia aulici agitores
 primo Clavis, qui in omnibus à Jussu presidis
 pendunt, quo ad Consilium spectant, Protocolla
 etiam eorum fidei Commissa. Jam vetera quam
 nova, et sine eorum prestita ac Subscriptione
 acta è registratura non dantur Consiliariis, quo-
 rum restitutioni etiam invigilant, decret. Caroli VI.
 §: 6. ord. Tit. 4. §: 4. omnia illa, quae in hoc Titulo
 de protonotario dicta, ad ipsos hodie pertinent,
 cum am sit restitutio Consiliariis, recipit suam
 Confessionem, quam dare debuit, pro extraditione.

Cancellario. Subjecti em et vice Cancellario
 Imperii raõe Cancellario

Supersint, Protocolla q̄o dirigunt, expeditiones
 Cunctas Conficiunt, Communicationibus aulicis,
 si protocollo opus, ad sunt, decreta, quae sunt q̄
 partium notitiam, suis sub Cruxilla Protocollo
 seu descriptionem rubricarum in adibus ferunt,
 Conclusis subscribunt, uti et reliquis expeditioni-
 bus, obsignant nomine Collegii, et referentes Con-
 cennentia Curant.

peragunt, varia ipsis Committuntur, quae à Con-
 siliariis ipsis peragi non necessario debent, e: g:

Commissiones ad audiendum Testes ea, que Pios
 per ipsos deferri aut illustrissimo vice Cancellario,
 aut Presidibus Collegiorum, aut Consiliariis aulicis,
 aut partibus culti, uno verbo sunt, in Causis
 gravioribus. os presidis. omnia e: q: Juramentum
 Tit. 7. S: 7. Simul sunt Consiliorum Cesaris nomi-
 ne insignes.

S: III

Eorum vocatio et dimissio in quontino prescitu
 Cesaris Concredita, nec In sine Causa gravissima
 eo proceditur, sunt em omnia arcana Consilii
 Juramentum prestant in Cancellaria, alter
 alterius impediti vices Curat, utriusque impe-
 diti registrator, vel alius, Salarium 1500 f.
 Sed audentia pinguisima, accipiunt materia-
 lia adscriptionem necessaria ex offio Taxa

Caput X

De Cancellaria Imperii et quo
 eo pertinent

Si
 Ad Cancellariam pro Expeditione rerum Im-

perü extra, et judicialium Constitulam et quidem
 privative immunitatibus Consilii gaudentem. Cap:
 nov: art: 25. §: 3. et 4. eique annexam sub directione
 vice Cancellariü referuntur referendariü Secreti.
 Secretariü Judicii aulici et relique persone mi-
 noris ordinis.

Sic in Cancellaria Imperii alie persone invigi-
 -lant Expeditionibus, alie Archivo, alie Taxa, alie
 vilioribus ministeriis.

§: II.

Incipiamus ab expeditionibus, præter referen-
 -darios, et Secretarios, protonotarü munus est
 p̄ adesse Consilio et quidem ab initio usque ad
 finem, peragit omnia in Conclavi iuxta Con-
 -siliium ipsi assignato 2do Scriptis presentatis
 à Preside protonotatum seu Contenta petiti,
 et hæc ipsa protocollo rerum exhibitarum inscri-
 bere, nihil em referatur quod nota ejus non
 signatum, ad obviandum fraudibus, quo aliis

fieri possent. 2to de exhibitis attestari, quod vocant
 Exhaustum Protocolli rerum exhibitarum 4to. Et
 ut exhibita ad Consilium Ratum redeant, Cur
 re, quod in non tam accurate servatur.

Ceteri expeditionibus invigilantes sunt Concipiens
 Expeditor, Cancellista, rollista, de suo loco et
 ordine inspector armorum: In a Maggno Pönig
 et horum Pictor: Maggno Massar

vide P. 4. h. j. ordinum ubi Juramenta mem
 rito. Uffenbach p. 22 Regy.

S: III.

Archivo invigilant a) Registratores Secreti,
 Registratores Registratorum ad juncti et Registrant
 uti vero archivum duplex germanicum ac la
 tinum ita etiam hi hactenus differunt a) horu
 officium ex notione Communi Archivarij intelle
 gitur.

id addendum est Registratores Conficere omnes
 eas Copias vidimatas, quod in defectu originum

non nisi ex archivo Imperii, aut ex Cancellaria
 Moguntina admittuntur, requiritur autem hoc
 in Copiis privilegiorum, & Merarum Investituro,
 et mandatorum Procuratoriorum, reliquorum in
 archivo non exstantium originalium, vel aliarum
 Scripturarum Copia pro lubitu sed vidimandum
 offeruntur; Registratoribus In ex archivo Imperii Co-
 pias dare non licet, nisi Jussus procedat: Paubly
 Decret de a^o 1681. quia nec inspicere acta quidem
 Judicialia permissum, nisi Conceptione previa Con-
 silii ubi formula Conclusi: Concedatur petita inspec-
 tio actuum in presentia Registratoris et Procura-
 torum utriusque partis.

Nullum In ab hoc rigore hodie recessum, sed
 quando acta Judicialia Comptenda, aut aliquid
 Circa acta gerendum, semper ipsorum presentia
 requiritur, et in omnibus id agunt, quod Lectores
 Camera officium vero eorum definitum in sua
 Paubly Ordinum Pontificis articulo in Regi-
 stratores Tit. ubi et Juramentum sequitur. Dis-

apud Uffenbach p. 40. inde Conclusum Martis 18.
Junij 1748. zu Dienstadt bey Sr. Majest. in Christo
Investituro sine implorant. Alit de Wallau Sub
pres: 15. Januarij a. C. ubi ayibt allen vnterthänigsten
auffwasenden Auszug und Billn, inu. g. inu. g. billen
allen vnterthänigsten Auszug un. dar. inu. g. inu. g. billen
Paußleg Tax. Ant. allen vnterthänigsten ay. g. inu. g. billen
app: lit: A. et B. C. et D. in duplo.

Wird Supplican. yn. fö. inu. g. inu. g. billen
Jacob Friderich Kölln. N. B. inu. g. inu. g. billen
Ersallo g. inu. g. billen Imperator in loco Cit. Cap: pra
misit. Se novam Taxa regulam, et eorum vota
hanc in rem exploraturum esse.

S. VI.

Si in Taxa aliquid remittendum, aut ali-
quid plane gratis expediendum, Elector Mogun-
tinus arbiter est, Cap: nov: art: 22. S. 10. vario
hic restrictiones. Supplican. tui. ideo Electori Taxa

remissionis In Cancellario Moguntino intimo
 Solvendo, uti et quae personis Cancellario imme-
 diate obveniunt, neque Casse inferuntur, olim
 Consiliarium ab omni Taxa immunes.

In iis, quae Consilium sub formula ex officio
 decernit, e.g. in fiscalibus de regula nulla
 Taxa solvitur.

§. VII.

Taxa impenditur sustentatione Cancellario
 Cap: nov. art: 22 §. 10. et hic est sustentationis
 fundus, quae Electori Moguntino hodie incumbit.

§. VIII.

Cancellario addicti omnes hodie religionis
 Catholico Contradictibus, protestantibus, sed
 incassum. vario ideo Contradictiones in Electio-
 num Protocoll: et aliis vide Moseri Pun: au-
 mundinanzio Paig Hof P. 177 ord:
 Tom: 2. pag: 577.

§. IX

Expeditiones omnium rerum, quæ ad Imperium, nec privatim ad Imperatorem pertinent, hic et in loco Cancellario fieri debent sub poena nullitatis, et valent ubique etiam in Terris austriacis Capit. art. 22. §. 7. 8. 9. Legibus Imperii sunt conformes ibid. art. 15. §. 5. et art. 22. §. 16.

§. X

Triunt jubente Cancellario Imperii sine cuius jussu sigillum addi nequit, et subscriptione in prævia Imperatoris in rebus alicujus momenti, et licet apud eum de expeditione retardata conqueri sed antequam Expeditione incipiatur, solutio facienda, sigilla tria sunt. vide Uffenbach.

§. XI.

Quæ in Cancellaria private expedita, si illud opus, iudicio aulico per Decretum Cesareum, Camera autem per litteras vel partis insinuationem intimantur.

Novissimè Constitutum, ut quotiescunque
ab Imperatore Elevatio in majorem dignitatem
impetratur, id per specialia Rescripta à Impera-
tore Archi Cancellariis, et Camera Westphalensi Signi-
ficetur. * Constat III Florenos

S. XII.

In Causis graci, si redemptio non intra tres
menses facta, Concessio eo ipso nullius mo-
menti redditur Cap: art: 22. S: II. et 12. nec quis-
quam gratia aliqua Casarea gaudet sine di-
plomate. Poena Contravenientium est Cura
Fisci.

In Causis Justitio annum requiri volunt
Andree Jusprud: pub: et privat: Lib: 2. Tit: 26.
N: 48.

S. XIII.

Secreto Cancellario omni modo prospectu
Cujus rei summa et necessitas et utilitas
Defectio in Cancellaria pro re nata et Casar
per Decreta, et in iis, quae eo pertinent,

Consilium et vice Cancellarius, moguntini aut
 moguntinus ipse medentur. S. M. j. ord. ...
 et Decreta apud Uffenbach app. pag. 46. 47. Secret.
 Cam. 17. et 18 Julij 1681.

Caput. XI.

De Archivis Imperatoris et
 Consilii aulici, Actis eorumque Ad-
 ministracione et Conservacione.

Si

Archivum duplex est, Secretum et ordinari-
 um, nec non separatum Protocollorum Secretum
 est sub inspectioe peculiarium. Ministorum,
 et in eo reponuntur cuncta, quae judicialia non
 concernunt, sed alias expeditiones praecipue grae,
 et hoc iterum duplex vel Latina vel germanica
 Linguae ordinarium acta judicialia Continent
 et Feudalia uni Registratori Concreditum. Proto-
 colla omnium retro annorum, in quantum super

erant, quotidiani usus Causa in Hypocausto
aliquo Contiguo illi, ubi Judicium et reges
Celebrantur reposita.

S. II.

a. Protocolla variis sunt, a.) rerum exhibitarum
idque est penes Protonotarium, ad Continent om-
nes Causas, Jam græcè quam Iustitiis, et singulis
annis. Complectitur. b.) rerum resolutarum germa-
nicum et latinum, hæc Conficiuntur à quovis
Secretario pro expeditione eua, sine distinctione
Cæsarum græcè et Iustitiis Continent acta sin-
gularum dierum, annotatis simul vis, qui præ-
sentes erant, germanico annus, Latino biennium
datur, nam Cæcæ Latino sunt rariore germanicis.
c.) Protocollum singularum Causarum de his
Protocollis ord. Tit. 4. S. 3 et 4. et alias, sed nemo
Falia unquam vidit, haud scias ac Designationes
Privilegiarum de non appellando et alia hujusmodi.

S:III

Sequitur Protocolum referentium, quod penes
 Secretarium est, ubi referentes cujuscunque Cause
 notantur, et deinde mutatione facta illud additur.
 ord. Tit. 4. pag. 5. neque verò hic ordinatio usque
 quaque observatur aut observari potest.

S:IV.

Janitoris est Protocolum 1° Laudemiorum
 2° Presentium, 3° insinuationum et reliquo-
 rum, quæ ad ejus officium pertinent, Conficere
 Laudemiorum Plurimum Janitori sub Carolo VI
 Conficere injunctum, sed sub Francisco I 1752.
 Concluso Collegii Conventio inita, ut Cujus qui-
 libet Consiliarius Cæd. Laudemialis referens Pre-
 dam Cui Laudemium ejus, quantum una cum
 iis, qui determinationi erant presentes, inscriptam
 exhibere jussus est, ut errari nequeat.

S:V.

Quam primum Plura Completa ad archivum

III

Judiciū deferuntur, et Conclusa inde redimenda solvuntur, sicut illa, quae noviter expediuntur, et secretarius subscribendo addit in Fidem:

Quae nondum Completa apud Secretarios sunt qui singulis diebus ea afferunt. Si fieri possit, Protonotariū vero Plillum in loco Judiciū manet, et Familiaris Plilla in illius Conclavi aservantur.

Caput. XII.

De Agentibus, Solicitatoribus.

S. I

Agens est persona habilis intra numerum adlecta, Cas Clientum procurans a quo Statuto honorario, et debito, in Legibus prescripto modo.

Dicitur 1° habilis Cum ut nemini prole Casarem Subjectus sit, ord: Tit: 7. S: 5. unde et foro universitatis viennensis, Cui forte ut doctores incorporati erant, renunciandum decret: Com: de 19. Maij 1698. Cum ut ratione originis, vite antea, eruditionis

dignus deprehendatur, et de his omnibus examinatus
 à duobus Consiliariis per Presidem deputatis, qui
 de P in Consilio pleno hac de re referunt, ord. Tit. 7. §. 12.

2do adlecta, adsciscitur à praside proscio Vice
 Cancellario Imperii, nec numerus ultra 24. vel
 ad summum 30 ascendit, inter quos semper
 aliqui sunt A. C. pro aubitu admissi ab utroque
 Constituyente, juramentum præstant, ac libro
 agentium inscribuntur Tit. 7. §. 1. 23. ~~§. 1. 23.~~ nec aliis
 scripta proter ipsos exhibere permittitur.

3^{io} procurans, procurant agentes de rēla
 causas exhibendo scripta, sed interdum et etiam
 Conficiunt, si juramenta præstanda, aut aliū
 actus gerendi e. g. publicatio vel inrotulatio ac-
 torum, ubi ipsorum presentia requiritur, de-
 bito vestitu s. qui est niger cum pallio nigro.
 Comparant, urgent etiam Causas per se locis con-
 gruis.

9. Regum de officio suo per prolectionem Tit.
 7. ex ordinacōe vi potestatis Convocati monentur
 Haque in provinciis hereditariis austriacis
 extraneorum loco sunt, debentur eis omnia illa,
 quae Vestlaria procuratoribus Camerae e. g. o. part.
 1. Tit. 63. §. 1. et gaudent Curctis vel in actu primo
 vel secundo. Titulos In. Consiliariorum à Principi-
 bus Electoribus, in aliis acceptare ipsis permiffum,
 interim nulla inde Jurisdictio Statibus nascitur non
 adeo antiquus hic mos:

§. III.

Si excedant agentes, puniuntur aut Oram
 Commiffione monentur, non quidem hic poena
 ita fœquentes, acut in Camera, wo die Procuratores
 immo in unum ja dnu. Statibus just. v. g. n. s. t. sind,
 interim vario id genus in agentibus profinito
 ord. Tit. 7. §. 16. Decret. Cam. de dō. 1659. 1673. 24.
 Junij 1681. 1682. 1683. 1708. 1716. 1731. 1751. modus

in negotiis Congruis, horum mentio in Decret.
 Cam: 1718. est usus in Solicitandis expeditionibus
 Cancellario, exhibitionibus, et monitis scriptis
 afferendis, alias agentes ipsi Solicitatores.
 Præventur domestici agentium iisdem juribus,
 quibus eorum pples.

§. IV.

Advocati in Consilio sunt agentes, hæc enim
 Synonima Tit. 7 §. 1. 8. 9. unde pauperibus idem,
 qui agens ex officio, etiam advocatus, interim
 scripta pro partibus Conficere Cuiuslibet Licet, sive
 extra locum sive in loco, dummodo id apte et
 iusto ordine fiat.

Caput XIII.

De Janitore, aliisque personis
 minoribus.

Janitor: In d. G. P. Tit. 1 §. 1. est minister Præ-
 sidis et Consilii, oibus rebus Consilii aservandis

profectus, jansuam Custodiens, exhibita recipiens
 ac Gradens, citans, ac Insinuationes faciens, et
 Traditiones peragens, Laudemia et Salaria Curam
 necessarius, Consiliū invigilans, omnibus Comitibus
 obediens, ideo nata ac fidei publico, et Certis ob
 hoc prerogativis et emolumentis praeditus.

Præsidis, Constitutio illius pendet à Preside,
 Cui et Consilio subest, recipitur plerumque eru-
 ditus. Juramentum præstat apud Presidem,
 Præsidis est, necessaria ipsi injungenda in Con-
 silio, quam extra illius.

Profectus hinc ipsi in adibus Consilio desti-
 -natis habitatio gratuita assignata.

Recipiens, ad exhibenda ipsi Graduntur, quod
 exhibere ulterius ferre, et ad aedes Præsidis inferre
 debet.

Citans ad insinuans, Citationes ac insinua-
 -tiones, nec non introductiones partium in Con-

silio ipsi incumbunt, Uffenbach p. 180. de insinuationibus Testatur Ccheda, cujus formula Loc: cit: et inde emolumentum plerumque 30.

Crucigerorum

Traditiones, qd em extrahitio aut petitur, aut in poenam decernitur, hoc per ipsum fit, hoc in ultimo Casu dicitur.

Injungatur Ann. Reipubl. Pius Hof-rath
Güsfüller Supplicanti suum p. 1711
quandoque p. 1711 pro renata / videtur fin.
und zu geben, Sive: und sollen dieselbe
Implorantur Ann. Reipubl. Pius Hof-rath
Güsfüller videtur
Suaud. y. geben werden.

Curans. Laudemia, Salaria et reliqua Con-
siliariorum emolumenta promovet, et ad
edes fest. accidentia, pro quibus honorariū quid
pro lubitu

Invigilans. hinc mundā necessariorum reli-

quorum, et insignis Curatio, novellarum et libe-
rum Distributio, Purbatorum in mensis Com-
procuratio lignerum et aliorum necessariorum
à Camera Imperiali. Super quibus quot annu-
rationes exhibet, quod per Consilium relatione
approbata à Camera solvi solent.

Obediens. possunt em quocunque ipsi Com-
ti, ex quibus multa per alium facit cum ga-
deat scribente et calefactore quibus et aliis
Fidei fides sane illius in oibus publica, et ip-
attestatum sempv ita Consideratur.

Emolumentis, Salarium à Camera, et dene-
lumenta legitima praecipue rem Conficiunt,
uti sunt: Arena, formula mandatorum pro-
curatoriorum, jura insinuationum Investiturarum
Coram Consilio etc. S. II.

Janitoris absentis vices obit janitor Canella

ut et impediti, hinc in Cancellaria omnia Com-
missa, quae illi in iudicio, ejus officium et juramen-
tum explicantur in ordinatōe Cancell: apud Uffenbach
a pp: p: 25. 28. Sed insignis in emolumentis ac aliis
difficilis, parat vice Cancellario, hujus etiam solius
est, de eo disponere, et is ideo rogandus vel ab ipso
Praeside.

S. III.

De iis, qui Cancellario extra ordinem cum
Sepe tantum adhibentur, nec non Calefactore, et
Calefactor pro Cancellaria non est, quod dicitur.
vid: Uffenbach 72. 80. p: qui cum spe tantum
adhibentur, cuncta eo usque gratis expediunt nec
de iis aliquid dispositum.

Correctio ac destitutio harum personarum
ab iis pendet unicuique, qui receperunt, si Casus audivit,
haec enim nec Caesar nec Moguntinus hinc esse
Cura existimant.

Quis dictio in eas ex his per se intelligitur.

Caput XIV

Notitia adminiculorum et Scrip-
torum de iudicio aulico agentium

S. I

Modum procedendi in iudicio aulico discere
cupientem, oportet et juris Canonici processum
quo in foro utimur, et formam ligandi ge-
manorum antiquam, ex qua multa sup-
una Cum Theoria Iudicii Cameralis semper
adhibere, ut in prima Cognitionem Gradendarum
eo rectius penetret, pro Theoria Camerali. Con-
vino Fasingeri, Compendium juris Cameralis
8to vero habet auctores, Casneum, Hayprecht
et Melblatium omnes celebratos assessores
Camera, etque illustratum pulcherrimis
tis ac dissertationibus

S. II.

Deinde legum ipsarum huc spectantium

lectioni se accingere debet, cum nullae con-
tineant leges, aut parum observatae, aut etiam
non satis intellectae.

Exemplum in ord. aul. Tit. 2. S. 18. Tit. 3. S. 8.
14. Tit. 11. S. 1.

§. III.

Ad scriptores quod attinet, sunt ii aut gene-
rales aut Systematici, aut particulares, in utro-
que recentiores antiquis preferendi, licet vel his
in totum Carere non possimus.

Antiquissimi id genus Scriptores sunt ii, qui
de jurisdictione Imperiali egerunt, Baumeister,
Stephani, Acumaus Conf. Moser Biblioth. jur. pub.
p. 3. p. 10. 12. Legz Multrius representatio jurium
Ces. inde reliqui juris publici Scriptores fere
omnes.

Præprimis huc spectant Scriptores Judicii aulici,
rebus speciatim dicatæ, Tales ex veteribus sunt go-
ckelius, gerhard, uffenbach Cum ejus Commentatore

Publicij Ordinum, Decreta Communia
relationes: in summatim nunc auctori
dicit, vult ad illa non solum auctore dicitur
materiam dicitur abyspandit fella, woff zu
brauchen.

dem Joannes Deceri Concordia Supremorum
et. pr. Tribunalium. I. R. J. sive relationes Tract. de
90. Consilio Cesareo Imperiali aulico J. C. ab ussen.
bach, so mit seinen Consultationibus foren-
sibus zu Wetzlar ad 722. in 4to videri aufzu-
legt worden, vult hat zwar auf allerley gütlich,
fett aben, das in dem wenigsten Mangel nicht
ab, und ist in einem inangriffenen und bindlich
Dienste, wie alle Scripta Deceri abyspandit.
Pertrams: Secretarius & breviculum praxis Im-
perialis aulice Praxim 1709. 12. ist inangriff-
lich inangriff, ist fast inangriff, und inangriff
sich in dem inangriff, das in dem zu

zuletzt unternimmt, die, welche haupt
 sibi instruendum sumit iudicem seu referen-
 tem.

Caesari manuale Processus imperialis sive
 Compendiosa introductione ad Praxin iudicii Caesaris
 Imperialis aulici 1730. 8. Caesari ist
 das erste Buch, welches von dem
 Verfasser, dem Hofrath, und alsonst
 hiesiger Landes Ansehung Dusselbach
 Dammard herausgegeben. Die
 Dusselbach'sche Dammard'sche Ansehung
 unternimmt die, welche haupt
 hat mit sich selbst, und die
 nach dem, auf übergeben, und
 die Hofrath Praxi des
 in dem Caesari Manuali sind
 alle in Ansehung nota perpetua ad ordinationem
 iudicii imperialis aulici, novissimam huius
 Est idem par. 3. pag. 897. 898.

Was Wundt in sol. f. 100. Pastor, aber
 auch in der Disputation, in der
 wulst in praxin, f. 100. f. 100. in
 der g. f. 100. in. f. 100. f. 100.

S. IV.

Non negligenda etiam dissertationes à
 Judio aulico in genere et Jurisdictionis ejus
 partibus Conscripta, interdum non sine Cura
 ad diligentia suum Thema pertractantes.

Consule vno Bibliothecam realem, juridi-
 cam Dipenio Genitiam novissime recusam
 fol: 1. vnde Judicium Imperiale aulicum. ibi
 Arvii Bibliothecam Cura Puderii

Conf: moser Notiores sunt f. 100. Mauriti disp: de Judio
 Leo et: p: Imperiali aulico Hilonio 1664. 4. inserta ejus
 2. p: 418. opusculis, f. 100. f. 100. f. 100. f. 100.
 f. 100. f. 100. f. 100. f. 100. f. 100. f. 100.
 f. 100. f. 100. f. 100. f. 100. f. 100. f. 100.

David Disser: de Causa Judicium Imperii auli-
cum fundantibus sine Concurrentia Cum
Camera Imperiali Alton. 1777. 4to

3to Schultze Jo: de Camera Imperiali Cum
Judicio aulico non Concurrente Friedl. an. Ind
Oct. 1706. 4to

4to Cramer Jo: Friderich de Causa Consistoria-
libus, an et quatenus ad Judicium Cesareo Im-
periali aulicum spectent Alton. 1699. 4to
Lug. vult. n. 17. 17. 17. 17.

5to Rothbergü diffrio utriusque Supremi Tri-
bunalis Kresii, Pandili, Senckenberg aliorumque
disertationes

S:V.

Relationes et vota excelsi Judicii hactenus
Collectae non sunt, deprehenduntur in horum
antiqua apud Goldastum post Librum de
majoratu.

Klockium in relationibus Andlerum in Corpore

Ejusdem vicesimalis Praes. Josephus Conclusa,
 vultu in laetitia Cas illustribus regum,
 vultu vultu istam Praes. vultu
 vultu, vultu in laetitia Praes. vultu
 vultu Praes. vultu, 8. vultu vultu Praes. vultu
 vultu vultu vultu 1740. 1741. 8. vultu vultu
 vultu vultu vultu vultu vultu vultu
 Conclusa in Praes. vultu de Protocollo
 anni 1570. et 1575. vide Senckenberg vultu
 vultu vultu vultu vultu vultu P. 2. et 3.
 §. VIII.

Formulas Supplicandi Cramerus, et Dampliori
 vultu Neumannus una cum formulis, et senten-
 tiarum, Concluserum et expeditionum exhibuerunt.
 vultu vultu vultu vultu vultu vultu vultu
 vultu vultu vultu vultu vultu vultu vultu
 §. IX.

Impressas iurium deductiones, quas vocant,

